

SYLWANA

Organ Małopolskiego Tow. Leśnego i Spółdzielni Leśników

Wychodzi miesięcznie pod redakcją Prof. Dra Szymona Wierdaka

Przedpłatę na „Sylwana“ i należność za ogłoszenia przyjmuje Sekretarjat Małop. Tow. Leśnego we Lwowie, ul. Na Skałce 1. Rękopisy, których się nie zwraca, nadsyłać należy do Redakcji „Sylwana“ we Lwowie, ul. św. Marka 1. Cena pojedynczego numeru „Sylwana“ 2 Zł (Konto czekowe P. K. O. Nr. 140.773).

Inż. JULJAN RAFAJSKI.

Państwowa Rada Leśna.¹⁾

Wydaje się faktem nie ulegającym wątpliwości i coraz bardziej uświadamianym nie tylko przez przedstawicieli myśli politycznej, ale i szersze warstwy społeczne, że parlamentaryzm, jako forma ustroju społecznego, przedewszystkiem w jego klasycznej formie, uważanej dotychczas za najbardziej demokratyczną i najlepiej zabezpieczającą interesy narodu i państwowości we współczesnym państwie praworządnym, a więc jako parlamentaryzm polityczny, oparty o system powszechnego i równego głosowania, — przeżył się i że w każdym razie leżąca w jego podstawie idea równego przedstawicielstwa politycznego wymaga znacznych poprawek. Jakkolwiek nie mamy tymczasem nowych gotowych form, które mogłyby go zastąpić, jako uznane za lepsze i mogące powszechnie obowiązywać, sprawa ta niewątpliwie wewnątrznie dojrzewa i zapewne w krótszym lub dłuższym czasie doprowadzi do zmian zasadniczych. Że tak jest dowodzą i poszukiwania przedstawicieli myśli politycznej, czasami nawet bardzo oryginalne i o daleko idących wnioskach²⁾, przedewszystkiem zaś dwie rewolucje XX-go wieku, o głębszym znaczeniu dziejowym, mianowicie bolszewicka i faszystowska, jakkolwiek

¹⁾ Praca niniejsza jest zmienionym pod względem formy i uwspółcześnionym referatem na projektowany w grudniu 1924 r. IV-ty Ogólny Zjazd Leśników Polskich i pod tym samym tytułem złożona była w listopadzie 1924 roku Komitetowi Organizacyjnemu Zjazdu, a następnie wycofana przez autora w styczniu 1925 r., po wyjaśnieniu, że Zjazd będzie odłożony na czas dłuższy.

²⁾ por. Georges Valois: L'homme qui vient. Paris, 1923.

„ „ La révolution nationale. Paris, 1924.

będące w ideologii swej wzajemną antytezą, w istocie jednak rzeczy mające to samo podłoże niezadowolenia z ustroju parlamentarnego i poszukiwania form nowych.

Jedną z przyczyn tego niezadowolenia jest zapewne często ujawniające się przy ustroju parlamentarnym politycznym podporządkowanie interesów gospodarczych rozmaitych grup społecznych, nie znajdujących w nim ani dostatecznie fachowego zrozumienia, ani odpowiadającego realnemu układowi sił gospodarczych przedstawicielstwa, interesom i wpływom prawie wyłącznie politycznym. To też, jakkolwiek nie wiemy jaka będzie nowa forma ustroju społecznego, tembardziej że życie może wyprzedzić rozwój myśli politycznej, można jednak przypuszczać, na podstawie pewnych wskazówek, jak np. silny rozwój syndykalizmu we Francji¹⁾ lub gildyzmu w Anglii, że może nią być oparcie na przedstawicielstwie grup społecznych reprezentujących interesy gospodarcze, a nie na przedstawicielstwie grup politycznych. Możliwość tego kierunku podpowiada zresztą i wzmożona organizacja nowych sił społecznych i wzmagająca się tendencja nowych warstw ludności do udziału w administracji państwowej, w tej lub innej formie. Może to być parlamentaryzm gospodarczy, oparty na systemie wyborczym przedstawicielstwa interesów, może przytem uzupełniony przedstawicielstwem pracy intelektualnej, jako czynnika łagodzącego przeciwieństwa interesów; może inna jakaś forma np. system rad gospodarczych zawodowych, których opinie uzgadniane będą następnie w naczelnej państwowej radzie gospodarczej, tworząc w ten sposób łącznie albo samodzielny ustrój państwowy, albo organizację pomocniczą do ustroju politycznego, czy wreszcie coś zupełnie nowego, tego nie wiemy i rozpatrywać nie będziemy, gdyż samo przez się będąc zagadnieniem bardzo złożonem i wielostronnem, nie stanowi to treści pracy niniejszej.

Faktem jest jednak, że przy jakimkolwiek bądź współczesnym ustroju społecznym wykonawcze organy władzy państwowej, a więc organy rządu, czerpiąc swą siłę w najwyższem źródle prawa, a więc w ciałach ustawodawczych, które wydają ustawy, i w ogłaszanych przez nie w ustalonej formie ustawach — zmuszone są wobec ogromu, złożoności i fachowości wchodzących w grę interesów, tak przy nieuniknionem wydawaniu roz-

¹⁾ por. Léon Duguit: *Traité de droit constitutionnel*, 4 tomy. Paris, 1921—1923. Tom II str. 30, 596—606; Tom II: Syndykalizm.

porządzeń wykonawczych do ustaw lub instrukcyj, jak przy samem wykonywaniu ustaw, jak wreszcie przy przygotowywaniu dla władzy ustawodawczej materiałów do nowych ustaw — opierać się na współpracy odnośnych grup społecznych, względnie na przedstawicielstwie zawodowym. Współpraca ta, w zależności od potrzeb i ustroju społecznego danego państwa, może przybierać rozmaite formy, od najprostszego zasięgnięcia opinii aż do daleko idącej decentralizacji w postaci przekazywania instytucjom samorządowym, terytorjalnym lub gospodarczym, części władzy wykonawczej, a nawet pod pewnemi warunkami ustawodawczej. Do takiej współpracy uciekały się nawet państwa absolutne, jak np. Rosja carska, znająca i samorząd miejski i rady przy ministrach, członkowie których mianowani byli zresztą przeważnie przez rząd jakkolwiek w pewnej liczbie znajdowały w nich swoje przedstawicielswo z wyborów i instytucje samorządowe ziemskie i organizacje klasowe, przemysłowe i t. p. Znają taką współpracę oczywiście i wszystkie współczesne państwa konstytucyjne. Zna ją też Polska (por. art. 65—71 konstytucji) bądź w formie stopniowo wprowadzanego samorządu terytorjalnego bądź w formie Izb Rolniczych, Rzemieślniczych i t. p., bądź wreszcie w formie organizacji rad fachowych, obejmujących każda pewien dział gospodarstwa społecznego, a w zależności od kompetencji Rad Państwowych, o kompetencji ogólnopaństwowej, wzgl. wojewódzkich lub powiatowych, o kompetencji lokalnej.

Dla gospodarstwa leśnego Polski, jako jednego z bardzo poważnych działów jej gospodarstwa społecznego, najważniejszym w chwili obecnej zagadnieniem w stosunku do rozmaitych form współpracy w tej dziedzinie odnośnej władzy wykonawczej, a więc Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych ze społeczeństwem, jest sprawa organizacji Państwowej Rady Leśnej, gdyż inne formy współpracy albo są w tej chwili nieaktualne albo wymagają uprzedniego zbadania i rozważenia ich właśnie w takiej instytucji opiniodawczej, jaką powinna być Państwowa Rada Leśna. A więc: 1) samo przez się ważne zagadnienie współpracy rządu w sprawach gospodarstwa leśnego z samorządem terytorjalnym, mogącej w przyszłości przybrać rozmaite formy, chociażby np. w formie przekazania instytucjom samorządowym części publiczno-prawnych zadań centralnego Zarządu lasów, jako meljoracyj leśnych, ochrony lasów i t. p., jest w tej chwili nieaktualne, wobec tego, że samorzady są jesz-

cze w okresie organizacji, a co główne, że sprawa sama wymaga uprzedniego gruntownego rozważenia w ogólnopaństwowej instytucji doradczej i opiniodawczej; 2) że organizacja Izb Leśnych, według analogji do Izb Rolniczych, nie wydaje się wogóle potrzebną wobec specjalnego charakteru gospodarstwa leśnego, które z natury swej, jako przedewszystkiem ochronne, a wymagające wobec dużych okresów zagospodarowania ciągłości i stałości użytkowania, jest więcej od innych działów gospodarstwa społecznego konserwatywne i nie wymaga podobnych instytucyj; 3) sprawa potrzeby lub nie organizacji lokalnych rad leśnych i zakresu ich kompetencji, sama przez się sporna, wymaga również uprzedniego zbadania i rozważenia w instytucji, która będzie poniekąd ich centralą, a więc w Państwowej Radzie Leśnej.

Polska posiada już cały szereg rad fachowych o kompetencji ogólnopaństwowej jak np. Państwowe Rady — Kolejowa, Emigracyjna, Spirytusowa, Rolnicza i t. p., jak Rada Opieki Społecznej przy M-stwie P. i O. S., Naczelna Rada Wychowania Fizycznego, Państwowa Rada Ochrony Przyrody i t. p. Rady podobne, należycie zorganizowane z wprowadzeniem do nich reprezentacji zainteresowanych grup społecznych i zawodowych, odpowiednio do reprezentowanych przez nie sił społecznych, są nietylko niezbędnym i pierwszorzędym czynnikiem rozwoju kraju, ale mają i wielorakie zalety, a między innymi, np. i tę, że dają w drodze ewolucyjnej naturalne i prawne ujście interesom gospodarczym i zawodowym, które bez nich musiałyby szukać innych dróg do wypowiedzenia się i wpłynięcia w stosunku do reprezentowanych sił na decyzje rządu. Ponadto Rady te, nie zdejmując prawnie odpowiedzialności władzy wykonawczej przed najwyższą władzą państwową, dają im, oprócz rzeczowego, duże moralne oparcie w sprawach ustawowo zależnych od ich decyzji.

Natomiast nie posiada Polska Państwowej Rady Leśnej. Dowodzić, że taka Rada jest potrzebna byłoby truizmem. Kraj, w którym 20 40% jego terytorjum jest pod gospodarstwem leśnym, przyczem lasy państwowe stanowią tylko ca. $\frac{1}{3}$ ogółu lasów ¹⁾, w którym drewno jest o tyle ważnym artykułem wywozu, że zajmuje po węglu i wyrobach metalowych 3-cie miejsce ²⁾, przyczem drewno, jako przedmiot handlu zagranicznego, zawsze (por.

¹⁾ por. I. Weinfeld: Atlas statystyczny Polski. Zeszyt II. Warszawa, 1925.

²⁾ por. tamże, str. 37. Eksport drewna surowego i w półfabrykacjach w 1923 r. — razem 114.8 milj. zł.

ze zbożem, które wskutek nieurodzaju w roku ubiegłym, wykazało bilans ujemny, gdyż było zwożone) wykazuje bilans dodatni, w którym wreszcie sam tylko czysty dochód z samych tylko lasów państwowych stanowi około 30% wszystkich dochodów zwyczajnych państwa¹⁾, nie licząc wpływów z podatków od obszarów leśnych i dochodów nadzwyczajnych z danin lasowych, co do których nie mamy danych, — kraj taki musi dać najpilniejsze baczenie na gospodarstwo leśne, nie ograniczając się w niem tylko na biurokratycznej organizacji urzędów, ale zwracając się przytem o współpracę do odnośnych grup społecznych i zawodowych, czego wyrazem będzie, jak dla innych gałęzi produkcji, stworzenie specjalnej Państwowej Rady Leśnej. Wymagają tego i specyficzne własności gospodarstwa leśnego, które, — jakkolwiek połączone administracyjnie z rolnictwem, rybactwem, weterynarją i t. d. w jednym Ministerstwie, na czem zresztą czasami traci przy czysto biurokratycznym podziale kredytów inwestycyjnych M-stwa²⁾, jakkolwiek czysty dochód z lasów państwowych jest najważniejszą pozycją dochodową M-stwa, R. i D. P., — odróżnia się organicznie od innych rodzajów produkcji, a w tem i od rolnictwa, całą swoją strukturą gospodarstwa, a przede wszystkim innem wzajemnem ustosunkowaniem zasadniczych czynników produkcji, to jest sił przyrody (w tem ziemi), pracy i kapitału. Konieczności stworzenia Państwowej Rady Leśnej dowodzi, między innymi, historia niepotrzebnej i ostatecznie nieudanej próby stworzenia przedsiębiorstwa „Polskie Lasy Państwowe“, projekt którego, jakkolwiek rozpatrywany w kilku przygodnych komisjach, ale zawsze albo bez udziału przedstawicielstwa leśników zawodowych, albo przy ich niedostatecznym, a genetycznie grzesznościowym, albo prawie wymuszonym udziale³⁾, przeprowadzony przytem później nie w zwykłej drodze konstytucyjnej, ale na mocy nadzwyczajnych pełnomocnictw rządu, — ostatecznie upadł, dzięki indywidualnej

¹⁾ por. Preliminarz budżetowy Rzeczypospolitej na rok 1925. Dochody zwyczajne Państwa 1,436,327,118 zł., w tem czysty dochód od przedsiębiorstwa Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych: „Polskie Lasy Państwowe“ — 40,971,499 zł. Samo Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych (bez lasów); dochód ogólny preliminowano 25,493,208 zł., rozchód 23,017,551 zł.

²⁾ por. I. Rafalski: Z aktualnych zagadnień dotyczących lasu polskiego, Poznań, 1924, str. 23—24.

³⁾ por. odnośne komunikaty Głównego Zarządu Związku Zawodowego Leśników Rzeczypospolitej w miesięczniku „Las Polski“ za rok 1924.

i zorganizowanej akcji leśników polskich, a czego można było uniknąć przez rozpatrzenie go uprzednie w Państwowej Radzie Leśnej, gdyby takowa była istniała, o ustalonym ustawowo i dostatecznie zabezpieczającym interesy gospodarstwa leśnego i fachowość opinii Rady składowej. Podobnie, w tak ważnej dla kraju sprawie gospodarczej, jaką było oddanie w obce ręce na 10 lat koncesji na eksploatację drewna z Puszczy Białowieskiej i 11-tu innych Nadleśnictw, M-stwo R. i D. P., oddając sprawę na uprzednie rozpatrzenie ewentualnej Państwowej Rady Leśnej, mogło być w niej znaleźć fachowe i moralne oparcie i uniknąć błędów, a z tem niepożądaną naogół dla organów państwowych krytyki tak ze strony leśników zawodowych, jak i innych organów państwowych (Najwyższa Izba Kontroli Państwa).

Nie jest dla gospodarstwa leśnego kraju rozwiązaniem tej sprawy powołanie do życia przez Ustawę z dnia 17 marca 1925 r. (vide Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej z dnia 24 kwietnia 1925 r., Nr. 41, poz. 278), — czasowo aż do utworzenia stałej reprezentacji rolniczej, — Państwowej Rady Rolniczej, która, stosownie do art. 6-go Ustawy, „wydaje opinie we wszystkich sprawach, należących do zakresu działania Ministra R. i D. P., które Minister R. i D. P. jej przedstawi bądź z własnej inicjatywy, bądź na wniosek Państwowej Rady Rolniczej, złożony zgodnie z regulaminem Państwowej Rady Rolniczej“ — obejmuje więc i sprawy gospodarstwa leśnego, o którym zresztą Ustawa wcale nie wspomina. Nie jest to rozwiązaniem, dla tego że:

1) Sam fakt przynależności administracyjnej spraw gospodarstwa leśnego do M-stwa R. i D. P. nie stanowi jeszcze o konieczności włączenia tych spraw do jednej dla całego zakresu działalności M-stwa Rady. Ministerstwa Przemysłu i Handlu, oraz Robót Publicznych mają przy sobie po kilka fachowych rad państwowych, poświęconych wyłącznie każda pewnej gałęzi gospodarstwa krajowego lub pewnemu rodzajowi produkcji;

2) gospodarstwo leśne (patrz wyżej) nie może być utożsamiane z gospodarstwem rolnem i sprawy leśne nie mogą być poddawane opinii członków Rady Rolniczej, w bezwzględnej większości swej, jak widać z art. 2-go Ustawy, będących przedstawicielami rolnictwa¹⁾;

¹⁾ por. w tej sprawie wyliczenie przypuszczalnego składu Państwowej Rady Rolniczej, oraz wogóle ocenę jej z punktu widzenia interesów leśnictwa w art. prof. C. Kochanowskiego pt. „Państwowa Rada Rolnicza“ w numerze „Sylwana“ za czerwiec—sierpień, 1925.

3) w składzie Państwowej Rady Rolniczej nie przewidziano zupełnie przedstawicieli gospodarstwa leśnego, nie można bowiem za takowych uważać 3-ch przedstawicieli 6-ciu wyższych uczelni, z których jedna (Sz. Gł. G. W.) ma wydział leśny równoległe do wydziałów rolniczego i ogrodniczego, a dwie inne (Uniwersytet w Poznaniu i Politechnika we Lwowie) mieszane Wydziały Rolniczo-Leśne, wskutek czego, uwzględniając kadencje Rady, na które 6 Uczelni będą stopniowo delegowały 3 delegatów, i możliwość wyboru przez 3 wspomniane Uczelnie profesorów bądź leśników, bądź rolników, mogą łatwo odbyć się posiedzenia Rady zupełnie bez udziału profesorów leśnictwa;

4) ograniczenie kompetencji Państwowej Rady Rolniczej wyłącznie do spraw, które Minister R. i D. P. jej przedstawi (art. 6), bądź z własnej inicjatywy, bądź na wniosek członków Państwowej Rady Rolniczej „złożony zgodnie z regulaminem Państwowej Rady Rolniczej“, który to regulamin (por. art. 14-ty Ustawy) będzie „wydany przez Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych“, — bez najogólniejszego chociażby wyliczenia spraw należnych do kompetencji Rady, — może w rzeczywistości sprowadzić ją do fikcji, stwarzającej pozory, w wypadkach kiedy to będzie potrzebne władzy wykonawczej, oparcia się na przedstawicielstwie zainteresowanych grup społecznych i zawodowych rolniczych, z faktycznym uniemożliwieniem im jakiegokolwiek bądź wpływu ich opinii na sprawy chociażby najważniejsze, ale rozważaniu ich nie poddane (por. art. 8-my Ustawy).

Na podstawie powyższej analizy, autor uważa, że:

a) utworzona Ustawą z dnia 17 marca 1925 r. Państwowa Rada Rolnicza, nie będąc sama przez się dostatecznym rozwiązaniem sprawy stworzenia wpływowego organu opiniodawczego w sprawach rolnictwa, — nie jest niem zupełnie dla spraw gospodarstwa leśnego i dla tego w sprawach tych nie może mieć żadnego autorytetu;

b) najbliższem zadaniem zorganizowanego leśnictwa polskiego, rozumiejąc to w najszerszym znaczeniu, a więc i grup gospodarczo z lasem związanych i grup zawodowych, musi być akcja w kierunku stworzenia Państwowej Rady Leśnej, wyłącznie zagadnieniom gospodarstwa leśnego poświęconej ¹⁾.

¹⁾ „wyłącznie zagadnieniom gospodarstwa leśnego poświęconej“ jest określeniem ścisłym i znaczy, że autor, — rozumiejąc przez gospodarstwo leśne zagospodarowanie, w oparciu o naukę i doświadczalnictwo, obszarów

Dla tego też, w celu dostarczenia materiału do rozważenia i ewentualnej krytyki, jakkolwiek zewnętrznie w formie sprecyzowanego projektu Ustawy o Państwowej Radzie Leśnej, autor podaje niżej swoją koncepcję składu i kompetencji potrzebnej Rady Leśnej, tak jak mu się to wydaje:

1) najlepiej zabezpieczającym interesy gospodarstwa leśnego Polski;

2) najmniej krępującem Ministra R. i D. P., jako naczelnego kierownika odnośnego działu władzy wykonawczej, gdyż i ta strona sprawy nie może być pominięta; nadmierne bowiem związanie rąk władzy wykonawczej pozbawiłoby ją potrzebnej inicjatywy i niezbędnej swobody działania;

3) zupełnie możliwem, na podstawie porównania statutów rozmaitych istniejących rad państwowych, do przeprowadzenia w granicach konstytucji i istniejących ustaw.

Sprecyzowana zaś forma projektu wydaje się racjonalną, dla tego że:

a) ułatwia ona ujęcie całości projektu, bez konieczności objaśniania każdego punktu;

b) daje ona projekt ze wszystkimi szczegółami w tej formie, jakiej, zdaniem autora, wymagają realne warunki danego poszczególnego wypadku, to jest przedstawicielstwa interesów gospodarstwa leśnego, co nie powinno być bez znaczenia wobec braku u nas ramowej ustawy o państwowych radach, wydanie której jest zresztą zadaniem niełatwem ze względu na wielką rozmaitość właściwości oddzielnych grup działalności gospodarczej.

Projekt Ustawy o Państwowej Radzie Leśnej.

Art. 1. W celu rozważania zagadnień z dziedziny gospodarstwa leśnego ustanowiona zostaje przy Ministerstwie Rolnictwa leśnych, w celu wyhodowania lasów o największej zamożności i o najlepszej jakości drewna, zapewniających stałe i równomierne pobieranie z nich możliwie dużego czystego dochodu, przy warunku zachowania trwałości i ciągłości gospodarczego użytkowania, a czego pierwszym warunkiem jest racjonalna ochrona gleby — zupełnie wyklucza z kompetencji gospodarstwa leśnego, a więc i przyszłej Państwowej Rady Leśnej — sprawy przemysłu i handlu drzewnego, interesy których muszą być reprezentowane w odrębnej Państwowej Radzie Drzewnej przy Ministerstwie Przemysłu i Handlu; do tej Rady musi wchodzić jeden tylko przedstawiciel gospodarstwa leśnego, tak jak do Państwowej Rady Leśnej, jeden przedstawiciel przemysłu i handlu drzewnego, dla stworzenia łączności i wzajemnej orientacji.

i Dóbr Państwowych stała reprezentacja interesów leśnych pod nazwą Państwowa Rada Leśna, jako organ doradczy i opiniodawczy Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Art. 2. Do zakresu rozważań i opinjowania Państwowej Rady Leśnej należą:

a) wytyczne polityki leśnej Państwa ;
b) zagadnienia gospodarstwa leśnego wobec reformy rolnej
c) zasady ochrony lasów i jej organizacja ;
d) zasady Ustawy Leśnej i wszelkich służbowych i technicznych instrukcyj, dotyczących działalności Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych w sprawach leśnictwa i państwowej gospodarki leśnej ;

e) rozważanie projektów, wypracowanych przez inne Ministerstwa, instytucje lub organizacje, a wymagających opinii, zgody lub zatwierdzenia Ministra R. i D. P., o ile takowe mogą mieć wpływ na gospodarstwo leśne kraju, a więc, np., planów budowy nowych dróg komunikacyjnych (koleje żelazne, drogi, kanały), normy taryfowe i celne, i t. p.

f) plany działalności kulturalno-oświatowej na polu leśnictwa: szkolnictwo zawodowe, organizacja doświadczalnictwa leśnego i sprawozdania z jego działalności; premjowanie i pomoc przy wydawaniu prac naukowych i popularnych z dziedziny leśnictwa; udział w kongresach międzynarodowych i wystawach; organizacja i podział stypendjów na studja wybitnych leśników oraz młodzieży; leśnictwo zagrodowe i organizacja technicznej i materialnej pomocy ludności w zalesianiu nieużytków i zagospodarowaniu lasów; organizacja ochrony lasów na wypadek masowego wystąpienia szkodników lasu; i t. p.

g) główne zasady gospodarstwa w lasach państwowych ;

h) roczny plan państwowego gospodarstwa leśnego ;

i) roczne sprawozdania z wyników państwowego gospodarstwa leśnego ;

k) roczny budżet lasów państwowych i ustosunkowanie tegoż do budżetu Ministerstwa R. i D. P.

l) umowy na sprzedaż drewna lub na dzierżawę wszelkiego rodzaju użytków ubocznych lub na sprzedaż czy dzierżawę wszelkiego rodzaju nieruchomości w obrębie lasów państwowych, które wymagają zatwierdzenia przez Ministra R. i D. P., o ile łączna suma nabywanych lub dzierżawionych przez jedną osobę

objektów przekracza 1 milion złotych, lub czas trwania umowy przekracza 5 lat;

m) wzajemny stosunek administracji lasów państwowych do innych urzędów oraz organów samorządowych;

n) wszelkie inne sprawy z zakresu działalności Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych, które Minister R. i D. P. podda obradom Państwowej Rady Leśnej.

Art. 3. W zakresie swojej kompetencji członkowie Państwowej Rady Leśnej mogą stawiać wnioski i zapytania do Ministra R. i D. P., złożone zgodnie z regulaminem Państwowej Rady Leśnej.

Art. 4. Państwowa Rada Leśna składa się:

a) z 3 przedstawicieli wyższych uczelni leśnych w Polsce, z pośród profesorów leśnictwa, po jednym od każdej wyższej uczelni, z wyboru odnośnych Rad Wydziałowych, mianowicie od następujących uczelni:

Wydziału Leśnego Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie,

Wydziału Rolniczo-Leśnego Politechniki we Lwowie,

Wydziału Rolniczo-Leśnego Uniwersytetu w Poznaniu;

b) z 1 przedstawiciela Państwowej Rady Ochrony Przyrody;

c) z 2 przedstawicieli Polskiego Towarzystwa Leśnego, wybieranych przez Ogólne Zebranie Delegatów tego Towarzystwa;

d) z 2 przedstawicieli Związku Zawodowego Leśników Rzeczypospolitej, wybieranych przez Ogólne zebranie Delegatów tego Towarzystwa;

e) z 1 przedstawiciela Towarzystwa dla popierania polskiej nauki rolnictwa i leśnictwa, według wyboru Ogólnego zebrania Delegatów Towarzystwa;

f) z 4-ch przedstawicieli prywatnej własności leśnej, delegowanych przez najważniejsze odnośne zrzeszenia i organizacje, które Minister R. i D. P. wezwie do delegowania swych przedstawicieli tak, aby wszystkie rodzaje prywatnej własności leśnej posiadały swych przedstawicieli w Radzie Leśnej;

g) z przedstawicieli wojewódzkich ciał samorządowych, w miarę organizacji tych ciał, po jednym przedstawicielu od każdego województwa, z wyboru odnośnych Sejmików wojewódzkich;

h) z 1-go przedstawiciela organizacyj przemysłu i handlu drzewnego, które Minister R. i D. P. po porozumieniu z Mini-

strem Przemysłu i Handlu wezwie do delegowania swego przedstawiciela;

i) z 4-ch członków, mianowanych przez Ministra R. i D. P. z pośród wybitnych specjalistów na polu leśnictwa.

Ogólna liczba członków Państwowej Rady Leśnej nie może przekraczać 35-ciu.

Art. 5. Każdy z członków Państwowej Rady Leśnej, wymienionych w art. 4-ym pod *a)*, *b)*, *c)*, *d)*, *e)*, *f)*, *g)* i *h)* winien mieć zastępcę. Zastępca bierze udział w pracach Państwowej Rady Leśnej z głosem stanowczym w razie, gdy członek Państwowej Rady Leśnej dla jakichkolwiek powodów udziału w pracach tych nie bierze.

Członkowie Państwowej Rady Leśnej i ich zastępcy zapatrzeni będą w odnośne pełnomocnictwa pisemne.

Art. 6. Sprawy, należące do zakresu rozważań i opinjowania Państwowej Rady Leśnej, mogą być rozważane na zebraniach plenarnych Rady i na zebraniach powołanych przez Radę komisyj stałych lub czasowych.

Wnioski i uchwały poszczególnych komisyj uzyskują charakter opinji Państwowej Rady Leśnej dopiero po przyjęciu ich przez zebranie plenarne.

Art. 7. W plenarnych zebraniach Państwowej Rady Leśnej biorą udział:

z głosem stanowczym — członkowie Państwowej Rady Leśnej;

z głosem doradczym:

a) przedstawiciele innych władz i urzędów, każdorazowo delegowani przez te władze i urzędy na zaproszenie Ministra R. i D. P.;

b) urzędnicy M-stwa R. i D. P., delegowani przez Ministra R. i D. P.

c) rzeczoznawcy, każdorazowo powoływani przez Ministra R. i D. P. na wniosek Państwowej Rady Leśnej lub z własnej inicjatywy Ministra R. i D. P.

Art. 8. W pracach komisyj, stałych lub czasowych, powoływanych przez Państwową Radę Leśną zgodnie z jej regulaminem, biorą udział:

z głosem stanowczym:

a) członkowie Państwowej Rady Leśnej z wyboru plenarnego zebrania Państwowej Rady Leśnej;

b) rzeczoznawcy, powoływani stale lub czasowo przez Ministra R. i D. P. na wniosek Państwowej Rady Leśnej; ogólna liczba rzeczoznawców powołanych do komisji nie może przekraczać połowy ilości członków komisji z wyboru plenarnego zebrania Państwowej Rady Leśnej;

z głosem doradczym:

a) urzędnicy Ministerstwa R. i D. P., delegowani przez Ministra R. i D. P.;

b) przedstawiciele innych władz i urzędów, delegowani na zaproszenie Ministra R. i D. P.

Art. 9. Przewodniczącym Państwowej Rady Leśnej jest Minister R. i D. P., a jego zastępcą Wice Minister R. i D. P. (podsekretarz Stanu).

Przewodniczącymi komisji wybiera Państwowa Rada Leśna.

Uchwały Państwowej Rady Leśnej i jej komisji zapadają zwyczajną większością głosów członków obecnych, mających głos decydujący, z zaznaczeniem jednak w protokole opinii mniejszości, w obecności przynajmniej połowy członków mających głos decydujący.

Art. 10. W sprawach, wyszczególnionych w art. 2-im decyduje Minister R. i D. P. w zakresie swojej kompetencji, po zaznajomieniu się uprzedniem z opinią Państwowej Rady Leśnej.

W razie rozbieżności między opinią Rady i Ministra R. i D. P. w sprawach, które wymagają decyzji ciał ustawodawczych lub Rady Ministrów, Minister R. i D. P. przedstawia wymienionym ciałom wnioski swe wraz z opinią Państwowej Rady Leśnej.

W razie bezpośredniego zadecydowania w drodze nagłej spraw, które zgodnie z art. 2-gim podlegają uprzedniej opinii Państwowej Rady Leśnej, sprawy te i swoje co do nich decyzje Minister R. i D. P. komunikuje Państwowej Radzie Leśnej na najbliższem posiedzeniu Rady.

Art. 11. Zebrania plenarne Państwowej Rady Leśnej zwołuje Minister R. i D. P. w miarę potrzeby, co najmniej jednak trzy razy do roku, a także na żądanie $\frac{1}{3}$ członków Państwowej Rady Leśnej.

Art. 12. Szczegółowy tryb zwoływania zebrań oraz czynności na plenarnych zebraniach Państwowej Rady Leśnej, ustalania ich porządku dnia, powoływania i czynności stałych i czasowych komisji, oraz organizacji sekretarjatu i biurowości Rady,

ustali regulamin, opracowany przez Państwową Radę Leśną i zatwierdzony przez Ministra R. i D. P.

Art. 13. Kadencja Państwowej Rady Leśnej trwa dwa lata. Miejsce opróżnione w Państwowej Radzie Leśnej przed upływem dwulecia, obsadza się zgodnie z postanowieniem art. 4-go tylko na okres do końca dwulecia.

Art. 14. Na wniosek Ministra R. i D. P. Rada Ministrów ma prawo rozwiązania Państwowej Rady Leśnej przed upływem jej kadencji.

W tym wypadku powołanie nowego składu Państwowej Rady Leśnej nastąpić winno w ciągu trzech miesięcy od jej rozwiązania.

Art. 15. Członkowie Państwowej Rady Leśnej i jej Komisji pełnią swe obowiązki honorowo.

Członkowie Państwowej Rady Leśnej oraz członkowie jej komisji, niezamieszkali w Warszawie, otrzymują zwrot kosztów przejazdu na posiedzenia do Warszawy i z powrotem według taryfy II kl. pociągów pośpiesznych, oraz djety V-tej klasy urzędników państwowych, o ile ich stopień służbowy nie upoważnia ich do wyższej normy diet.

Art. 16. Wykonanie ustawy niniejszej powierza się Ministrowi Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Art. 17. Ustawa niniejsza zyskuje moc obowiązującą z dniem ogłoszenia.

Jednocześnie w stosunku do spraw gospodarstwa leśnego traci moc Ustawa z dnia 17 marca 1925 roku o utworzeniu Państwowej Rady Rolniczej (Dz. Ust. Rzecz. Polskiej Nr. 41, z dnia 24 kwietnia 1925 r., poz. 278) oraz wszystkie przepisy sprzeczne z niniejszą Ustawą.